

2. Анисимов Н. Н. Современные представления об изобретательской и инновационной деятельности / Н. Н. Анисимов // Школьные технологии. – 1998. – № 5. – С. 51–53.
3. Бойко А. М. Педагогічні основи впровадження інноватики в практику / А. М. Бойко // Педагогічні науки : Зб. наук. праць. – Вип. 2 (55). – Полтава, 2012. – С. 7–20.
4. Бознев Р. С. Инновационные процессы в национальном образовании / Р. С. Бознев, Л. А. Харшова // Педагогика. – 2006. – № 3. – С. 29–38.
5. Сластенин В. А., Подымова Л. С. Педагогика: инновационная деятельность / В. А. Сластенин, Л. С. Подымова // Педагогика. – 1997. – № 4. – С. 66–72.

Юлія Солтанова

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Сучасний етап розвитку суспільства ставить перед системою освіти багато нових проблем, які обумовлені політичними, соціально-економічними проблемами світосприйняття та іншими факторами, серед яких слід виділити необхідність підвищення якості та доступності освіти. Саме тому сучасна система освіти не стоїть на місці, а рухається вперед, постійно оновлюючись та зазнаючи змін. Ці зміни можуть бути різними, але важливим фактором, що визначає їх характер, є науково-технічний прогрес, який не може існувати без комп'ютерних технологій. Застосування комп'ютерних інформаційних технологій у навчанні на сьогодні є однією з найбільш важливих і стійких тенденцій розвитку світового освітнього процесу.

З метою випереджального розвитку особистості потрібна інноваційна тактика викладання навчального матеріалу: вона повинна сприяти розвитку мислення та пізнавальної активності, забезпечувати індивідуальний характер навчання. Щоб успішно розвивати пізнавальні процеси у навчальній діяльності, необхідно шукати більш сучасні засоби і методи навчання. Використання комп'ютера з його величезними універсальними можливостями і буде одним з таких засобів.

У зв'язку з комп'ютеризацією процесу освіти саме мультимедійна форма вираження навчальної інформації найбільш актуальна на сьогоднішній день. Комп'ютерні технології з кожним днем вдосконалюються, стають більш доступними та гнучкими. У навчальний процес вищих навчальних закладів України все частіше впроваджуються мультимедійні засоби навчання (сукупність візуальних, аудіо- та інших засобів відображення інформації, що інтегровані в інтерактивному програмному середовищі) серед яких важливе місце посідають мультимедійні презентації. А що ж означає поняття «презентація»? Презентація – це набір послідовно змінюючих одна одну сторінок-слайдів, на кожній з яких можна розмістити будь-який текст, малюнки, схеми, відео та/або аудіо фрагменти, анімацію, 3D-графіку, використовуючи при цьому різні елементи оформлення.

Цей інноваційний метод дозволяє подати матеріал як систему яскравих опорних образів, наповнених вичерпною структурованою інформацією в алгоритмічному порядку. Мета такого подання навчальної інформації, перш за все, полягає у формуванні у студентів системи образного та логічного мислення.

Пригадаємо, як відбувається процес запам'ятовування інформації: якщо інформація сприймається тільки слухом, засвоюється 20% її обсягу; якщо лише за допомогою органів зору, запам'ятовується 30% матеріалу. За умови комбінованого поєднання «включення» слухового й зорового каналів інформації студент спроможний засвоїти до 60% інформації. А саме застосування мультимедіа дає змогу об'єднати текст, звук, графічне зображення, відео зображення та ще й анімацію (мультиплікацію) в єдине ціле. Таким чином, використання мультимедійної комп'ютерної презентації значно сприяє засвоєнню навчальної інформації кожним студентом.

Презентація дає можливість викладачу проявити творчість, індивідуальність, уникнути формального підходу до проведення занять. Вона забезпечує викладачу можливість для: інформаційної підтримки; ілюстрування; використання різноманітних

вправ; економії часу і матеріальних засобів; побудови канви заняття та розширення його освітнього простору.

Систематичне та цілеспрямоване використання комп'ютера, зокрема мультимедійних презентацій, під час занять, на нашу думку, сприяє: а) підвищенню інтересу до дисципліни, яка вивчається; б) концентрації уваги на предметі вивчення; в) більш швидкому та глибокому сприйнятті викладеного матеріалу, можливості реалізації міжпредметних зв'язків; г) включенню всіх видів пам'яті: зорової, слухової, моторної, асоціативної; д) зростанні мотивації до навчання та зміні ставлення студентів до комп'ютера: вони починають сприймати його не як сучасну іграшку, а як універсальний інструмент для ефективної роботи в будь-якій галузі людської діяльності.

На жаль, використання презентацій викладачами під час навчального процесу часто зводиться до заміни написів на дошці. Головними перевагами використання навчальних презентацій у навчальному процесі є інтерактивність і підвищена ефективність сприйняття. Застосування кольорів, графіки й анімації, звуку, сучасних засобів відеотехніки дозволяє моделювати різноманітні ситуації й середовища, розвиваючи при цьому творчі й пізнавальні здібності учнів.

Форми і місце використання мультимедійної презентації (або навіть окремого її слайда) під час заняття залежать, звичайно, від змісту конкретного заняття та мети, яку ставить перед собою викладач. Тим не менше, можливо виділити деякі загальні, найбільш ефективні прийоми застосування таких презентацій:

- при вивченні та закріпленні нового матеріалу дозволяє ілюструвати різноманітні наочні засоби (застосування особливо вигідно в тих випадках, коли необхідно показати динаміку розвитку будь-якого процесу);
- у ході перевірки знань для викладача комп'ютерне тестування – це засіб якісного та об'єктивного контролю знань;
- для поглиблення знань виступає додатковим матеріалом до заняття;
- під час аналізу фронтальних самостійних робіт забезпечує поряд з усним візуальний аналіз результатів.

Перед початком роботи над презентацією необхідно досягти повного розуміння того, про що буде йти мова. Презентація повинна бути короткою, доступною і композиційно завершеною. Її тривалість за сценарієм повинна складати не більше 20-30 хвилин при кількості 20-25 слайдів, причому демонстрація одного слайду займає близько 1 хвилину.

При створенні презентацій обов'язково повинні дотримуватися всі важливі вимоги до її дизайну:

- підбір колірної гамми і шрифтів в поєднанні з їх зображенням і розмірами, що забезпечують «читабельність» тексту;
- ретельність виконання картинок, що заповнюють екранний простір;
- продумана анімація;
- висока якість аудіо-та відео-фрагментів, які вмонтовуються у презентацію.

Таким чином, застосування комп'ютерних слайдових презентацій у навчальному процесі безперечно має ряд переваг:

- інтеграція гіпертексту (використання гіперпосилань) і мультимедіа (об'єднання аудіо-, відео-та анімаційних ефектів) в єдину презентацію дозволяє зробити виклад навчального матеріалу системним, яскравим і переконливим;
- поєднання усного лекційного матеріалу з демонстрацією слайд-фільму дозволяє концентрувати візуальне увагу учнів на особливо значимих (важливих) моментах навчального матеріалу.

Отже, у ході дослідження встановлено, що використання комп'ютерної презентації у навчальній діяльності є інноваційним дидактичним засобом, який сприяє підвищенню мотивації особистості до навчання і позитивно впливає на розвиток її творчих здібностей.

Список використаної літератури

1. Бойко А. М. Упровадження інновації як чинник оптимізації співвідношення педагогічної теорії і практики / А. М. Бойко // Рідна школа. – 2011. – № 8-9. – С. 15–22.

2. Полонский В. М. Инновации в образовании (методологический анализ) / В. М. Полонский // Инновации в образовании. – 2007. – № 3. – С. 26–28.

3. Сластенин В. А., Подымова Л. С. Педагогика: инновационная деятельность / В. А. Сластенин, Л. С. Подымова // Педагогика. – 1997. – № 4. – С. 66–72.

Наталія Шевченко

ПЕДАГОГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАГАЛЬНОПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Кардинальне реформування системи освіти в Україні зумовлене соціально-економічними перетвореннями в економіці, науці, культурі й інтеграцією у світовий і європейський культурно-освітній простір значною мірою актуалізує проблеми підготовки педагогічних кадрів нової генерації. Це, у свою чергу, потребує зміни світоглядних позицій, творчого переосмислення цілей, структури, змісту та процесу педагогічної освіти, зміщення акцентів на створення умов для поступального, повноцінного, всебічного розвитку особистості майбутнього вчителя.

У Законах України «Про освіту» (1996), «Про вищу освіту» (2002), у Державній національній програмі «Освіта» (Україна XXI століття) (1993), Державній програмі «Вчитель» (2002) визначається необхідність розвитку освіти на основі запровадження інноваційних технологій у підготовку педагогічних працівників [2; 5; 8]. Тому в сучасних умовах учені особливу увагу приділяють переосмисленню організації та змісту процесу загально-педагогічної підготовки майбутніх учителів. У цьому контексті актуальності набуває залучення студентів у процесі навчання до проектної діяльності.

Аналіз наукових джерел свідчить, що зараз посилилася увага вітчизняних та зарубіжних учених до проблем проектної діяльності в освіті. Теоретичні засади проектної діяльності розкриваються у дослідженнях О. Коберника, І. Ляхова, О. Пехоти, Є. Полат та інших; питання проектного навчання в загальноосвітній школі розглядаються в роботах В. Сидоренка, А. Терещука та інших; технології впровадження індивідуальних освітніх проектів у навчальний процес висвітлюються в працях Н. Альохіної, Л. Сохань та інших; особливості використання проектної діяльності в процесі підготовки студентів вищих навчальних закладів представлено у працях С. Баташової, О. Демченко, Г. Ковальчук, Л. Кравченко, О. Олексюк та інших. Разом із тим не було предметом спеціального дослідження питання педагогічного потенціалу проектної діяльності в контексті загально-педагогічної підготовки майбутніх учителів.

Під *проектною діяльністю* слід розуміти самостійну, цілеспрямовану, особистісно-та практично-орієнтовану діяльність суб'єктів навчального процесу, скеровану на мотивоване досягнення поставленої мети щодо створення навчального проекту та перспективи його практичного застосування [6, с. 33].

На основі аналізу наукових праць [1; 3; 7] з проблеми дослідження виявлено, що проектна діяльність має певні педагогічні можливості під час вивчення педагогічних дисциплін, оскільки забезпечує студентам «вільний вибір дій» (Д. Жак) та створює умови для взаєморозуміння в педагогічній підсистемі «викладач – студент» через урахування вікового і освітнього рівня тих, хто навчається (Дж. Айрінг).

На думку С. Ящука, залучення тих, хто навчається, до проектної діяльності сприяє а) формуванню умінь самостійної орієнтації в науковій, навчально-методичній і довідковій літературі: вчить здобувати потрібну інформацію самостійно; активному розвитку в тих, хто навчається, основних видів мислення; б) розвитку інтелектуальних здібностей: вчить мислити від абстрактного до конкретного; привчає до самоосвіти; дозволяє усвідомити себе творцем власної діяльності; підсиленню позитивної мотивації навчання; формуванню культури ділового спілкування; формуванню внутрішнього плану дій і його реалізації на практиці; допомагає успішній адаптації молоді до сучасних соціально-економічних умов життя [9, с. 56].